Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije *Istituto per la tutela dei beni culturali della Slovenia*
Služba za kulturno dediščino *Dipartimento per i beni culturali*
Območna enota Piran *Unità territoriale di Pirano*

Številka: 35104-676/2016/2
Datum: 30. 12. 2016

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Piran, Trg bratstva 1, 6330 Piran (v nadaljevanju: ZVKDS), izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011, 30/2011-Odl. US, 90/2012, 111/2013 in 32/2016; v nadaljevanju: ZVKD-1) na zahtevo Univerze v Ljubljani, Fakultete za pomorstvo in promet, Pot pomorščakov 4, 6320 Portorož, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana in Ministrstva za infrastrukturo, Uprave RS za pomorstvo, Ukmarjev trg 2, 6000 Koper (v nadaljevanju: investitorji), ki jih zastopa GLG projektiranje d.o.o., Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper, v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitorji morajo za rekonstrukcijo in novogradnjo objekta »Celovita ureditev pomola UL FPP in GEPŠ Piran v Portorožu« na parc. št. 1243/2 in 1243/4 k.o. Portorož ter 1/17 k.o. Morje, ki predstavljata poseg v spomenik Portorož – Arheološko najdišče Fizine (EŠD: 7199), izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

I.I. Poseg mora biti izveden skladno s temi kulturnovarstvenimi pogoji in predloženo projektno dokumentacijo:

- Projekt IDZ št. 739/2016 (izvleček), Koper, november 2016, projektant: GLG projektiranje d.o.o., Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper).

I.II. Investitorji morajo pred in ob posegu zagotoviti izvedbo predhodne arheološke raziskave za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin ter rezultate raziskave upoštevati pri načrtovanju in izvedbi posega. Predhodna arheološka raziskava se izvede deloma na kopnem in deloma na podvodnem območju posega v obliki arheološkega površinskega pregleda, arheološkega testnega izkopa in arheološke raziskave ob gradnji skladno z naslednjimi navodili:

- Navodila za izvedbo arheološkega površinskega pregleda: Na parc. št. 1/17 k.o. Morje se pred kakršnimkoli posegom v morsko dno izvede podvodni površinski pregled 300 m^2 velike površine morskega dna na območju načrtovanega novega pomola in 100 m^2 velike površine morskega dna na območju načrtovanega temeljenja obstoječega pomola (dva pasova dolžine 25 m in širine 2 m ob vzhodni in zahodni bočni steni pomola). Izvede se vizualni pregled v prečnicah z uporabo detektorja kovin, razdalja med osnovnicama lahko znaša največ 30 m, razdalja med prečnicami lahko znaša največ 2,5 m. Po končanih gradbenih zemeljskih delih na morskem dnu se območju izvedenih gradbenih izkopov ponovno pregleda po metodi arheološke topografije – pregleda v liniji.
- Navodila za izvedbo arheološkega testnega izkopa: Na parc. št. 1243/2 k.o. Portorož in 1/17

k.o. Morje se pred kakršnimkoli posegom v tla izkoplje testne jarke v skupni površini 14 m^2. Na območju načrtovanega novega jaška za električni in vodovodni priključek na parc. št. 1243/2 k.o. Portorož (kopno območje) se strojno izkoplje testni jarek velikosti 3 x 2 m. Na območju načrtovanega novega pomola in načrtovanega temeljenja obstoječega pomola na parc. št. 1/17 k.o. Morje (podvodno območje) se strojno (uporaba sesalke) izkoplje 8 testnih jam velikosti 1 x 1 m, natančne lokacije posameznih jam se določi na podlagi rezultatov arheološkega površinskega pregleda v dogovoru z odgovornim konservatorjem. Dimenzije testnega jarka in testnih jam se nanašajo na dno izkopov, v primeru, da to zahteva globina ali sipkost profilov izkopa se tega ustrezno razširi in profile izvede stopničasto oz. pod kotom. Pri izkopu testnega jarka na kopnem območju je zaradi nizke nadmorske višine in bližine morja potrebno predvideti uporabo vodne črpalke. Pri izkopu testnih jam v podvodnem okolju je potrebno raziskavo izvesti skladno s standardi, ki veljajo za podvodna arheološka izkopavanja.

- Navodila za izvedbo arheološke raziskave ob gradnji: Na parc. št. 1243/2 in 1243/4 k.o. Portorož ter 1/17 k.o. Morje se izvede nadzor in dokumentiranje nad:
    - izvedbo jedrnih vrtin za geotehnične meritve v morskem okolju. Izvajalcu arheološke raziskave je potrebno posredovati zaris točnih lokacij vrtin ter mu omogočiti dostop do delovnega pontona, dokumentiranje izvrtanih jeder in odvzem vzorcev izvrtanih jeder.
    - izvedbo zemeljskih del v sklopu rekonstrukcije obstoječega in gradnje novega pomola v morskem okolju (vrtanje pilotov, izkopi za temeljenje pomolov, poglabljanje morskega dna ipd.). Izvajalcu arheološke raziskave je potrebno posredovati zarise območij gradbenih posegov v morsko dno ter mu omogočiti dostop na delovišče ter izvajanje pregleda izmeta gradbenih izkopov.
    - izvedbo rušitvenih in zemeljskih del v sklopu rekonstrukcije obstoječega in gradnje novega pomola na kopnem območju (odstranitev kamnite obloge obstoječega pomola, izkopi za rekonstrukcijo obstoječega pomola, izkopi za izvedbo električnega in vodovodnega priključka ipd.).
- Predhodno arheološko raziskavo lahko izvede le oseba, ki je strokovno usposobljena za izvajanje arheoloških raziskav in ki izpolnjuje zahteve iz Pravilnika o arheoloških raziskavah (Ur. l. RS št. 3/2013). V ta namen je potrebno skleniti pogodbo z ustrezno usposobljenim izvajalcem. Informativni seznam usposobljenih izvajalcev lahko posreduje ZVKDS.
- Investitorji ali od njih pooblaščeni izvajalec morajo pred pričetkom raziskave pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana (31. člen ZVKD-1). Potrebni obrazci in dodatna pojasnila so objavljeni na spletni strani:

http://www.mk.gov.si/si/storitve/postopki/varstvo_kulturne_dediscine/arheoloske_raziskave/

- Predhodna arheološka raziskava mora biti izvedena v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Ur. l. RS št. 3/2013). Podvodni del raziskave mora biti izveden skladno z usmeritvami iz elaborata Minimalni standardi podvodnih arheoloških raziskav: izhodišča in smernice (avtorja: A. Gaspari, M. Erič, Ljubljana, februar 2010). Med raziskavo se lahko metodologija raziskave ob ugotovitvah novih okoliščin in v skladu z dogovorom z odgovornim konservatorjem spremeni.
- Strošek predhodne arheološke raziskave vključuje terenske postopke ter poterenske postopke za pripravo končnega strokovnega poročila in predajo arhiva arheološkega najdišča

pristojnemu muzeju. Strošek predhodne arheološke raziskave krijejo investitorji posega (34. člen ZVKD-1).

- Če bo izvedba predhodne arheološke raziskave za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin potrdila prisotnost arheoloških ostalin, bo ZVKDS z dopolnitvijo kulturnovarstvenih pogojev predpisal izvedbo arheološkega izkopavanja, s katerim se bodo arheološke ostaline na območju posega nadzorovano odstranile. V primeru odkritja pomembnih arheoloških ostalin bo ZVKDS podal varstvene ukrepe za ohranitev, zaščito in prezentacijo odkritih ostalin »in situ«. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki se z odločbo pristojnega ministrstva opredelijo kot izjemno odkritje, lahko ZVKDS po uradni dolžnosti obnovi postopek izdaje kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja ter zahteva spremembo projekta, ohranitev in prezentacijo odkritih arheoloških ostalin "in situ" ali izpolnitev drugih ukrepov varstva dediščine (19. člen Pravilnika o arheoloških raziskavah, Ur. l. RS 3/2013).

I.III. V skladu z 28. členom ZVKD-1 morajo investitorji pridobiti kulturnovarstveno soglasje za poseg. Vlogi za izdajo kulturnovarstvenega soglasja je treba priložiti projektno dokumentacijo, ki jo za pridobitev projektnega soglasja predpisujejo predpisi, ki urejajo graditev. Pogoj za izdajo kulturnovarstvenega soglasja za poseg je predhodno pridobljeno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline iz pete alineje prejšnje točke.

II. V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

III. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitorji sami krijejo svoje stroške postopka.

O b r a z l o ž i t e v:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se kulturnovarstveno soglasje izdaja kot projektno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS je dne 5. 12. 2016 prejel zahtevo investitorjev za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za rekonstrukcijo in novogradnjo objekta »Celovita ureditev pomola UL FPP in GEPŠ Piran v Portorožu« na parc. št. 1243/2 in 1243/4 k.o. Portorož ter 1/17 k.o. Morje, ki predstavljata poseg v spomenik Portorož – Arheološko najdišče Fizine (EŠD: 7199). Investitorji so vlogi priložili naslednjo projektno dokumentacijo:

- Projekt IDZ št. 739/2016 (izvleček), Koper, november 2016, projektant: GLG projektiranje d.o.o., Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper).

Iz predložene projektne dokumentacije izhaja, da želijo investitorji z namenom ureditve infrastrukture za usposabljanje študentov in dijakov za izvajanje uspešnega reševanja iz morja rekonstruirati obstoječi kamniti pomol in kot njegov podaljšek zgraditi nov pomol iz prefabriciranih montažnih elementov ter in nanj namestiti sisteme reševalnih čolnov in urediti električni in vodovodni priključek nove infrastrukture.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta (29. člen ZVKD-1). Varstveni režim za spomenik Portorož – Arheološko najdišče Fizine (EŠD: 7199) je določen v *Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Piran (Uradne objave (Primorske novice) št. 26/83, 3/2009).* Ta določa, da se arheološko najdišče s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Posegi v najdišče so dovoljeni le, če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za poseg.

ZVKDS je na podlagi navedenega varstvenega režima podal zahtevo po izvedbi predhodne raziskave za natančnejšo določitev ukrepov varstva (predhodna arheološka raziskava za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin). Predhodna raziskava je na podlagi 28. točke 3. člena ZVKD-1 raziskava, ki jo je treba opraviti zato, da se pridobijo informacije, potrebne za vrednotenje dediščine ali arheoloških ostalin pred posegi v prostor ali pred graditvijo, da se natančneje določijo ukrepi varstva, ali da se z njo dediščina ali arheološka ostalina pred posegi v prostor ali pred graditvijo nadzorovano odstrani. Na podlagi 28. točke 3. člena ZVKD-1 predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Zahteve glede načina izvedbe predhodne raziskave so podane na podlagi 31. in 34. člena ZVKD-1, Pravilnika o arheoloških raziskavah (Ur. l. RS št. 3/2013) in elaborata Minimalni standardi podvodnih arheoloških raziskav: izhodišča in smernice (avtorja: A. Gaspari, M. Erič, Ljubljana, februar 2010). Na podlagi rezultatov predhodne arheološke raziskave za natančnejšo določitev ukrepov varstva lahko ZVKDS z dopolnitvijo kulturnovarstvenih pogojev zahteva izvedbo predhodne raziskave za nadzorovano odstranitev dediščine (arheološko izkopavanje območja posega) oziroma izpolnitev drugih varstvenih ukrepov za ohranitev in zaščito dediščine.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorjev možen v obsegu in na način, kot je določeno v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Investitorji morajo k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki upošteva te kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Zahtevi za izdajo soglasja morajo priložiti tisti del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v zvezi s predmetom soglašanja.

Ti kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do pravnomočne odločitve o kulturnovarstvenem soglasju.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - UBP, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorjev, je ZVKDS odločil, da investitorji sami krijejo svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4, v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Metelkova 4, 1000 Ljubljana. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno poštno pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodil:
Jaka Bizjak, univ. dipl. arheol.

Odločila:
Daniela Tomšič, univ. dipl. inž. arh.

Vročiti investitorjem po pooblaščencu:
- GLG projektiranje d.o.o., Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper - OSEBNO